

22 พฤษภาคม 2510

เรื่อง การลงโทษข้าราชการกระทำผิดวินัย กรณีลาไปศึกษา ณ ต่างประเทศ แล้วไม่เดินทาง
กลับมารับราชการภายในกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติ

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

ด้วยสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอตามรายงานของสำนักงาน ก.พ. ว่า

1. ข้าราชการที่ลาไปศึกษาวิชาเพิ่มเติม ณ ต่างประเทศนั้นมีระเบียบของ ก.พ. วางหลักเกณฑ์ไว้ว่า ก.พ. จะเป็นผู้พิจารณาว่าจะสมควรให้ข้าราชการผู้นั้นลาไปศึกษาวิชาอะไร ภายในกำหนดเวลาเท่าใด และหากจำเป็นจะขอขยายเวลาศึกษาต่อไปอีกก็เป็นอำนาจของ ก.พ. ที่จะพิจารณาว่าสมควรอนุมัติให้ลาได้หรือไม่ ดังนั้นในกรณีที่วันลาสิ้นสุดลงแล้วหรือ ก.พ. ไม่อนุมัติให้ขยายเวลาศึกษาต่อไปอีก ข้าราชการผู้นั้นจะต้องเดินทางกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการ

2. ในขั้นแรกปรากฏว่าข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ลาไปศึกษามักปฏิบัติ ตามข้อสัญญาและระเบียบโดยเคร่งครัด ต่อมาในระยะหลัง เมื่อครบกำหนดวันลาแล้ว ก็มักจะหาทางหลีกเลี่ยงด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อให้ได้อยู่ศึกษาต่อ หรือหางานทำต่อไปอีก และไม่ยอมเดินทางกลับมาปฏิบัติหน้าที่โดยอ้างเหตุผลต่าง ๆ บางรายก็ไม่ยอมแจ้งเหตุ ขัดข้องหรือส่งข่าวให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียน กรม หรือกระทรวงเจ้าสังกัดทราบ แต่กลับ ย้ายสถานที่อยู่เสียเพื่อมิให้ติดต่อกันได้ บางรายได้อยู่เลยกำหนดวันลาที่ได้รับอนุมัติช้านาน ข้าราชการที่ไม่ยอมเดินทางกลับเหล่านี้ บางรายเจ้าสังกัดส่งลงโทษทางวินัยฐานฝ่าฝืนคำสั่ง และไม่ปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมของทางราชการ โดยตัดเงินเดือน บางรายส่งลงโทษ ภาคทัณฑ์ บางรายก็ไม่ดำเนินการลงโทษทางวินัย

3. ก.พ. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีเช่นนี้เป็นการเสียหายแก่ราชการและ ระเบียบวินัยของข้าราชการเป็นอย่างยิ่ง อาจทำให้เห็นเป็นว่า การพิจารณาโทษของ ผู้บังคับบัญชาไม่เป็นธรรม เพราะข้าราชการที่ปฏิบัติราชการอยู่ภายในประเทศหากละทิ้ง หรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการไปเกินกว่า 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรแล้วอาจถูกลงโทษ

ถึงได้ออกจากราชการตามนัยมติคณะรัฐมนตรี โดยหนังสือ ที่ น.ว. 125/2503 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2503 สำหรับกรณีข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษาวิชาต่างประเทศ เมื่อครบกำหนดวันลาแล้วไม่ยอมเดินทางกลับมาปฏิบัติราชการเป็นเวลานานเป็นแรมปี แรมเดือน ก็ควรจะถือว่าเป็นการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการเช่นเดียวกัน การถูกผู้บังคับบัญชาลงโทษในกรณีเช่นนี้เพียงตัดเงินเดือนหรือภาคทัณฑ์เป็นการลงโทษสถานเบา จึงเป็นเหตุให้มีการฝ่าฝืนระเบียบวินัย และจะเป็นตัวอย่างแก่ข้าราชการรุ่นหลัง ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อการปกครองบังคับบัญชาและระเบียบวินัยของข้าราชการเป็นอย่างยิ่ง

ก.พ. จึงลงมติให้นำเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

สำนักงานรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ข้าราชการได้รับอนุมัติให้ลาไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ เมื่อครบกำหนดวันที่ได้รับอนุมัติแล้ว เป็นหน้าที่ของข้าราชการผู้นั้นที่จะต้องเดินทางกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนในทันที การที่พยายามหาทางหลีกเลี่ยงด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้อยู่ศึกษาต่อหรือหารงานทำต่อไปอีก และไม่ยอมเดินทางกลับมาปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากเหตุผลและมีได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาด้านสังกัด และ ก.พ. เช่นนี้ เป็นการเสียหายต่อการปกครองบังคับบัญชาและระเบียบวินัยของข้าราชการเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนั้น การที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดไม่พิจารณาโทษหรือสั่งลงโทษเพียงภาคทัณฑ์หรือตัดเงินเดือน ก็เป็นการลงโทษในสถานเบา และล็กลั่นกันอยู่มิได้เป็นไปในระดับเดียวกัน จึงสมควรที่จะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาว่า พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และวางระเบียบการลงโทษไว้ในสถานหนักเป็นแนวเดียวกัน ทำนองเดียวกันกับที่คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2503 ได้ลงมติไว้ ความว่า “การละทิ้งหน้าที่ราชการไปเลยเกินกว่า 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นความผิดร้ายแรงซึ่งควรได้ออกจากราชการ จะปรานีลดหย่อนผ่อนโทษลงได้ก็เพียงปลดออกจากราชการ การที่เป็นผู้ไม่เคยกระทำผิดมาก่อนก็ดี หรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใดก็ดี ไม่เป็นเหตุเพียงพอที่จะลดหย่อนผ่อนโทษลงเป็นให้ออกจากราชการได้” ซึ่งเป็นไปตามข้อเสนอของ ก.พ. ซึ่งท่านนายกรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบด้วยแล้ว

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2510 ลงมติว่า ถ้าปรากฏว่า มีเจตนาละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ก็ให้นำมติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือ ที่ น.ว. 125/2503 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2503 มาประกอบการพิจารณาในการสั่งลงโทษทางวินัย

จึงขอยืนยันมาเพื่อเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธิ์

(นายมนูญ บริสุทธิ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

3 หมายเหตุ มติ ครม. ที่ นว 125/2503 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2503 ได้แก้ไขถ้อยคำและปรับปรุงระดับโทษจากเดิมเป็นไล่ออก จะลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกไม่ได้ โปรดคุมติ ค.ร.ม. ที่ นว. 234/2536

